

Praktický kurz

Pokročilé biofyzikální přístupy v genomice a proteomice

12.-13. května 2010

Cílem kurzu je praktické seznámení s moderními experimentálními přístupy, které jsou využitelné v laboratořích se zaměřením na experimentální biologii, biochemii a biofyziku

Budou představeny:

- Nové postupy pro zrychlení a zjednodušení analýzy proteinů (westernovo blotování s permanentní fluorescenční vizualizací)
- Moderní instrumentace pro rutinní kvantifikaci biomolekul (fluorescenční měření koncentrace proteinů, dsDNA a ssDNA)
- Fluorescenční mikroskopie vláken DNA
- Kalorimetrická analýza interakce biomolekul bez nutnosti jejich značení

Místo konání

Brno, Univerzitní kampus Bohunice, blok A2, seminární místnost 1.21
praktická výuka bude probíhat v laboratořích UKB

Přihlášení

Zájemci se přihlásí prostřednictvím e-mailu na hofr@sci.muni.cz Ctirad Hofr, Ph.D.

Seminář je odborně a technicky podporován společnostmi Invitrogen a Specion.

Seminář je organizován v rámci projektů OP VK

Moderní biofyzikální metody: pokročilé vzdělávání v experimentální biologii CZ.1.07/2.3.00/09.0046

Rozvoj týmu pro výuku, výzkum a aplikace v oblasti funkční genomiky a proteomiky CZ.1.07/2.3.00/09.0132

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Program kurzu

1.skupina	Středa 12.května	Čtvrtek 13.května
9:00 – 10:00	Pokroky v blotování proteinů Dr. Rázga (Invitrogen) Úvod do DNA Fiber FISH Mgr. Mandáková (FGP)	
10:00 – 11:00	Blotování (dry blot iBlot) Automatické promývání membrány (BenchPro 4100)	Biokolorimetrické metody ITC a DSC při analýze interakcí a struktury molekul Dr. Gimeson (GE Healthcare)
11:00 – 11:30	Stanovení koncentrace DNA a proteinu (minifluorimetr Qubit)	Praktická ukázka kalorimetrů VP-ITC a VP- DSC (spuštění měření)
11:30 – 12:30	Přestávka na oběd	Přestávka na oběd
12:30 – 13:00	Vizualizace proteinů na membráně (WesternDot x chemiluminiscence)	Vyhodnocení termogramů (hybridizace DNA, tání DNA)
13:00 – 15:00	Fiber FISH DNA (příprava preparátů pro fluor. mikroskopii)	Fluorescenční mikroskopie Fiber FISH DNA preparátů

2.skupina	Středa 12.května	Čtvrtek 13.května
9:00 – 10:00	Pokroky v blotování proteinů Dr. Rázga (Invitrogen) Úvod do DNA Fiber FISH Mgr. Mandáková (FGP)	Vizualizace proteinů na membráně (WesternDot x chemiluminiscence)
10:00 – 11:00	Fiber FISH DNA (příprava preparátů pro fluor. mikroskopii)	Biokolorimetrické metody ITC a DSC při analýze interakcí a struktury molekul Dr. Gimeson (GE Healthcare)
11:00 – 12:00	Fiber FISH DNA (příprava preparátů pro fluor. mikroskopii)	Praktická ukázka kalorimetrů VP-ITC a VP- DSC (spuštění měření)
12:00 – 13:00	Přestávka na oběd	Přestávka na oběd
13:00 – 13:30	Stanovení koncentrace DNA a proteinu (minifluorimetr Qubit)	Vyhodnocení termogramů (hybridizace DNA, tání DNA)
13:30 – 14:30	Blotování (dry blot iBlot) Automatické promývání membrány (BenchPro 4100)	Fluorescenční mikroskopie Fiber FISH DNA preparátů

1. Western blot + imunodetekce

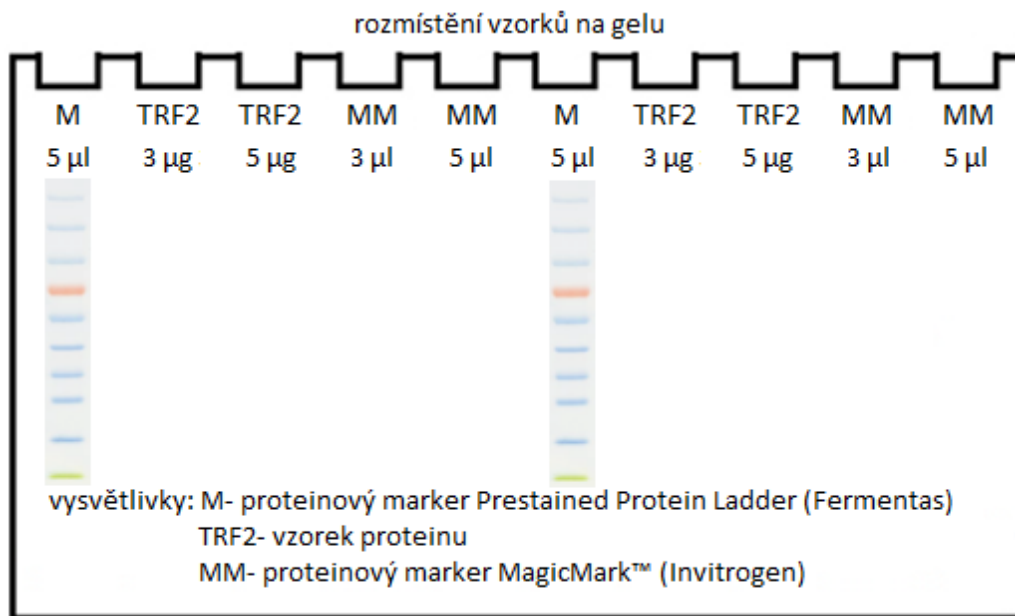
Dry Western blot

Materiál:

Transfer pufr
iBlot™ Dry Blotting System (Invitrogen)

Postup:

- Namíchejte Transfer pufr (50 ml):
1x TANK buffer (= Tris Glycine SDS; zásobní 10X), 10% methanol , ddH₂O
- Gel vyjměte ze skel a nechte vymýt v 50 ml Transfer pufru 10 minut na třepačce

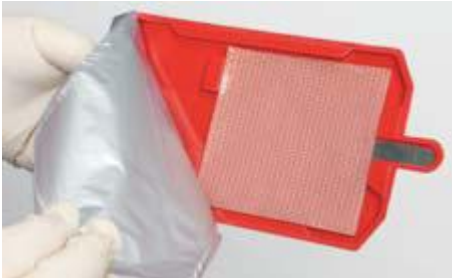
- Odklopte víko přístroje, oddělte ochrannou folii z anodové destičky s membránou (Anode Stack- Bottom) a i s plastovým obalem položte do přístroje (aby výstupek plastového obalu zapadl do vykrojení na pravé straně přístroje):

- Na membránu dále položte gel, filtrační papír (iBlot™ Filter Paper) nasáknutý ddH₂O. Válečkem odstraňte bublinky vzduchu:

- Odstraňte ochrannou folii a červený plastový obal z katodové destičky (Cathode Stack- Top) a položte ji na filtrační papír a přejeďte válečkem:

- Do víka přístroje vložte houbičku (kovový kontakt v pravém horním rohu víka přístroje):

- Zavřete víko a zajistěte
- Nastavte metodu P3 a čas 7 minut, START
- Po skončení otevřete víko, separujte jednotlivé vrstvy a vyjměte membránu
- Membránu opatrně rozstříhnete na dvě poloviny se stejnými vzorky

Promývání membrán + inkubace v protilátkách

Materiál:

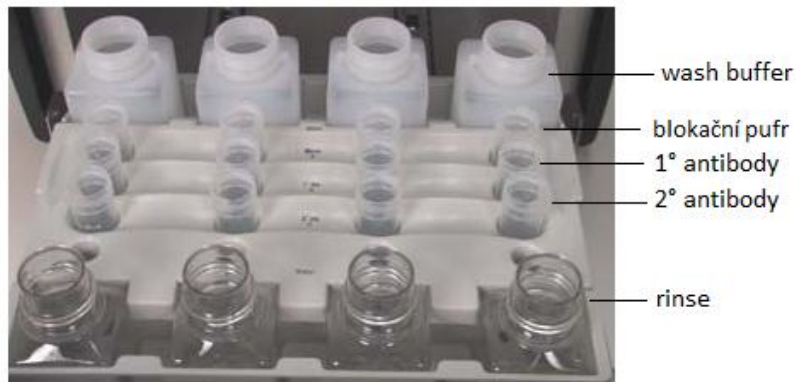
Blokační pufr A, B- WesternDot™ Blocking Buffer (Invitrogen)
 Primární protilátka- anti-His
 Sekundární protilátka- anti-mouse, Biotin-XX-Goat anti-mouse (Invitrogen)
 LumiGLO
 3° protilátka- Qdot® (Invitrogen)
 BenchPro™4100 Card Processing Station
 Detekční systém LAS 3000

Postup:

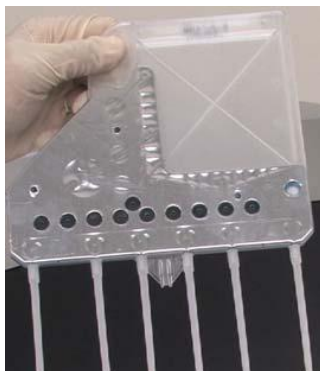
- Připravte:
  - blokační pufr A: 7,5 g sušeného mléka + 15 ml TBS + 135 ddH₂O + 0,15 ml Tween
  - primární protilátka (1° antibody): anti-His 4 µl + 40 ml blokační pufr A
  - sekundární protilátka (2° antibody): anti-mouse 2 µl + 20 ml blokační pufr A

blokační pufr B: WesternDotBlocking buffer
 primární protilátka (1° antibody): ½ připravené 1° protilátky v blokačním pufru A (20 ml)
 sekundární protilátka (2° antibody): 5 µl Biotin-XX-Goat anti-mouse + 20 ml blokační pufr B

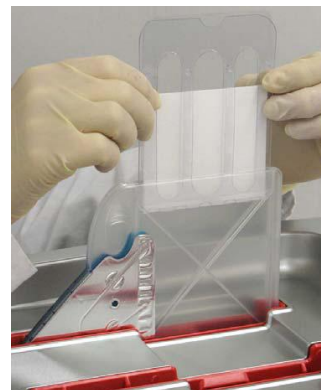
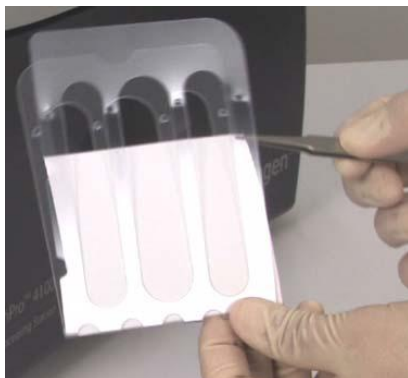
wash buffer: TBST
 oplach (rinse): ddH₂O

- Zavřít zásuvku s roztoky (bez víček!), shora zasunout kazetu (kazetu držet pouze na místě k tomu určeném):

- Membránu umístit do plastového držáku a držák s membránou zasunout do kazety:

- Zapnout přístroj, nastavit metodu: WesternBreeze (95 min)
„INFO“ zobrazí seznam jednotlivých kroků metody
„HALF“ spustí metodu na poloviční objem kazety (malá membrána)
- 5 minut před koncem promývání namíchat LumiGLO / 3° protilátku:
LumiGLO: 1,9 ml ddH₂O + 50 μl LumiGLO reagent A + 50 μl Peroxide reagent B
3° protilátka: Qdot® 1 μl + 2 ml blokační pufr B (WesternDot™ Blocking Buffer)
- „Complete“ vypustí poslední používaný roztok z kazety
- Vytáhnout membrány.
- Na černý tácek položit folii a na ni položit membránu A (= ta, co byla v blokačním pufru A)
Přelít Lumiglo, detekovat protein.
- Na misku na folii položit membránu B (= blokační pufr B), přelít 3° protilátkou, nechat inkubovat 10-15 minut, detekovat protein

2. Stanovení koncentrace DNA a proteinů na základě fluorescence

Materiál:

- Quant-iT™ dsDNA BR Assay Kit
- Quant-iT™ Protein Assay Kit
- Standardy dsDNA, protein
- Vzorek DNA a proteinu o neznámé koncentraci
- Qubit™ fluorometr
- 0,5 ml PCR-zkumavky

Postup:

A) Protein

- Připravit 600 µl Quant-iT™ working solution smícháním Quant-iT™ protein reagent a Quant-iT™ protein buffer v poměru 1:200
standardy: 190 µl Quant-iT™ working solution + 10 µl proteinového standardu #2, #3
vzorek o neznámé koncentraci: 198 µl Quant-iT™ working solution + 2 µl vzorku
- Vzorky krátce promíchat na vortexu (2-3 sec)
- Inkubace 15 min při laboratorní teplotě

Pozn.: Ve vzorku nesmí být bublinky, pipetujte a promíchejte proto opatrně.

B) DNA

- Připravit 600 µl Quant-iT™ working solution:
smícháním Quant-iT™ dsDNA BR reagent a Quant-iT™ dsDNA BR buffer v poměru 1:200
standardy: 190 µl Quant-iT™ working solution + 10 µl dsDNA standardu #1, #2
vzorek o neznámé koncentraci: 198 µl Quant-iT™ working solution + 2 µl vzorku
- Vzorky krátce promíchat na vortexu (2-3 sec)
- Inkubace 15 min při laboratorní teplotě

Pozn.: Ve vzorku nesmí být bublinky, pipetujte a promíchejte proto opatrně.

- Zapnout Qubit™ fluorometr
- Vybrat příslušnou metodu
„Run new calibration“

Pozn.: Pro stanovení proteinů jsou pro kalibraci vyžadovány 3 standardy. Místo prvního nechte přístroj bez zkumavky a stiskněte „Go“. Poté vložte podle pokynů přístroje druhý a třetí standard.

- Po kalibraci změřit vzorek o neznámé koncentraci (3 měření)

Pozn.: Měření by mělo probíhat za laboratorní teploty (22-28°C). Teplota vzorků by měla být stejná. Zkumavku proto před měřením nadržte dlouho v rukách, její obsah by se ohříval. Teplota v přístroji může být až o 3°C vyšší než laboratorní, proto po každém měření vytáhněte zkumavku a ponechte ji inkubovat alespoň 30 sec před dalším měřením při laboratorní teplotě.

Obrázky převzaty ze stránek Invitrogen (www.invitrogen.com)

Kalorimetrická měření termodynamických charakteristik DNA

Izotermální titrační kalorimetrie umožňuje stanovit z jednoho měření kompletní soubor termodynamických parametrů příslušných interakci makromolekul (ΔH , ΔS , ΔG , K , stechieometrii N). Při této praktické úloze bude izotermální titrační kalorimetrie použita k získání hodnoty entalpie příslušné hybridizaci komplementárních řetězců DNA.

Diferenční skenovací kalorimetrie dovoluje určit hlavní parametry termodynamické stability makromolekul: teplotu tání a entalpii strukturního přechodu. V této úloze bude diferenční skenovací kalorimetrie použita k charakterizaci tání krátkých fragmentů DNA.

Materiál

- Oligonukleotid Top (5' gTTAagggTTAagggTTAg)
- Oligonukleotid Bottom (5' CAAACCCAATCCCAATC)
- Pufr: 50 mM NaCl, 50 mM Na fosfátový pufr pH 7.0

Izotermální titrační kalorimetrie

1. Stanovte molární extinkční koeficient oligonukleotidů na základě sekvence za použití <http://www.basic.northwestern.edu/biotools/oligoalc.html>
2. Stanovte přesnou koncentraci Top a Bottom oligonukleotidů v zásobním roztoku z hodnoty absorbance naředěných roztoků při 260 nm.
3. Připravte roztok oligonukleotidu Top v pufru ze zásobního roztoku o koncentraci 18 μM a celkovém objemu 1.8 mL.
4. Připravte roztok oligonukleotidu Bottom v pufru ze zásobního roztoku o koncentraci 120 μM a celkovém objemu 0.5 mL.
5. Oba roztoky za neustálého míchání temperujte při teplotě 24°C pod vakuem pro odstranění bublinek vzduchu.
6. Roztokem oligonukleotidu Bottom naplňte celu izotermálního titračního kalorimetru.
7. Roztokem oligonukleotidu Top naplňte injektor izotermálního titračního kalorimetru.
8. Spusťte měření podle pokynů lektora.

Diferenční skenovací kalorimetrie

1. Připravte roztok dvouřetězcové DNA hybridizací oligonukleotidů Top a Bottom v pufru, tak aby byla koncentrace DNA duplexu 50 μM .
2. Roztok DNA za neustálého míchání temperujte při teplotě 24°C pod vakuem pro odstranění bublinek vzduchu.
3. Roztokem DNA naplňte celu izotermálního titračního kalorimetru.
4. Spusťte měření podle pokynů lektora.

ITC záznam hybridizace komplementárních řetězců DNA

